

metais atlikusi tyrimą Panevėžio apskrities ligoninėje nustatė, kad reabilitacijos metu taikytos reabilitacijos ir ergoterapijos priemonės įtakojo tiriamųjų savarankiškumą ir pagerino funkcinę būklę [1].

Apibendrinant gautus rezultatus galima teigti, kad pacientams po klubo sąnario endoprotezavimo pritaikius kompleksinį gydymą ir ergoterapiją, savarankiškumas kasdienėje veikloje pagerėjo.

Išvados

1. Ištyrus pacientų po klubo sąnario endoprotezavimo operacijos savarankiškumą prieš kasdienės veiklos mokymą, nustatyta, kad savarankiškumas kasdienėje veikloje labiausiai įtakojamas skausmo ir ribotos judesių amplitudės klubo sąnaryje, o pacientai savo veiklos apribojimą vertino kaip „stiprų“ – 7, „vidutinį“ – 4, „nežymų“ – 1 pacientai.
2. Ištyrus pacientų po klubo sąnario endoprotezavimo operacijos savarankiškumą po kasdienės veiklos mokymo, nustatyta, kad savarankiškumas kasdienėje veikloje labiausiai įtakojamas ribotos judesių amplitudės klubo sąnaryje, o pacientai savo veiklos apribojimą vertino kaip „stiprų“ – 1, „vidutinį“ – 7, „nežymų“ – 4 pacientai.
3. Įvertinus pacientų po klubo sąnario endoprotezavimo operacijos savarankiškumo dinamiką, nustatyta, kad pacientų savarankiškumo didėjimas nuo pradinio lygio kasdienėje veikloje yra 25%, o įvertinus pacientų bendros būklės pagerėjimą nuo pradinio lygio pagal N.A. Johanson stebima teigiama dinamika 33,12%.

Literatūros sąrašas

1. Čekauskaitė V. *Ergoterapijos algoritmo sukūrimas ir jo pritaikymas Panevėžio apskrities ligoninėje pacientams po klubo sąnario endoprotezavimo operacijos. Lietuvos reabilitologų asociacijos konferencijos medžiaga. Birštonas, 2009.*
2. Sidaravičiūtė A. *Ergoterapijos įtaka po klubo sąnario endoprotezavimo dėl koksartrozės kasdienei veiklai. Bakalauro baigiamasis darbas. Klaipėda, 2009.*
3. Skapaitė L. *Kineziterapijos poveikio įvertinimas po klubo sąnario endoprotezavimo dėl koksartrozės. Magistro baigiamasis darbas. Kaunas, 2008.*
4. Белова А.Н. *Шкалы, тесты и опросники в неврологии и нейрохирургии. Антитор, 2002.*

SPORTUOJANČIŲ IR NESPORTUOJANČIŲ KURČIŲJŲ VYRŲ REAKCIJOS TRUKMĖS PRIKLAUSOMYBĖ NUO UŽDUOTIES SUDĖTINGUMO

V. Balnys, doc. dr. J. Samėnienė, doc. dr. D. Mickevičienė

Klausa yra vienas pagrindinių žmonių ir pasaulio, kuriame jie gyvena, komunikacijos būdų. Kurtieji dažnai susiduria su kliūtimis, trukdančiomis jų bendrai raidai, prisitaikymui prie aplinkos ir pačiai asmenybei (Jansma ir French, 1994). Apskritai žmogaus judėjimo (motorinė) sistema priklauso prie kompleksinių, dinaminių ir adaptyvių sistemų (Skurvydas, Mamkus, 2002; Newel ir kt. 2006). Judesių dinamiškumas – neišvengiama ir būtina judesių atlikimo savybė, be kurio jie prarastų stabilumą bei adaptyvumą (Davids ir kt., 2006). Todėl dinamiškų (nuolat kintančių) judesių valdymas yra viena iš didžiausių judesių valdymo ir

mokymo problemų (Scott, 2005).

Darbo tikslas

Nustatyti kurčiųjų sportuojančių ir nesportuojančių vyrų reakcijos trukmės priklausomybę nuo užduoties sudėtingumo.

Uždaviniai

1. Nustatyti kurčiųjų sportuojančių ir nesportuojančių vyrų reakcijos trukmės priklausomybę nuo užduoties sudėtingumo;
2. Palyginti kurčiųjų sportuojančių ir nesportuojančių vyrų psichomotorinės reakcijos ypatumus.

Metodika

Tyrimė dalyvavo 27 kurtieji vyrai. 14 tiriamųjų aktyviai sportavo, o 13 nesportavo. Tyrimai buvo atlikti LKKA Judesių valdymo laboratorijoje naudojant žmogaus rankų ir kojų judesių dinaminių parametru analizatorių (DPA-1) (patento Nr. 5251; 2005 08 25), kuris skirtas kokybiniam vienos rankos ar kojos tikslinio judesio, dviejų rankų ar kojų koordinuotų ar nepriklausomų tikslinių judesių dinaminių parametru išmatavimui esant užkoduotai pasipriešinimo jėgai ir taikiniui su įvairia programuojama geometrinių, spalvinių bei laikinių užduodamų parametru įvairove.

Statistinės analizės metodai

Visi gauti duomenys apdoroti matematinės statistikos metodais naudojant IBM SPSS 20 kompiuterinę programą. Apskaičiuotos tiriamųjų rodiklių aritmetinio vidurkio reikšmės (\bar{x}), vidutinis kvadratinis nuokrypis (σ). Skirtumas statistiškai reikšmingas, kai ($p < 0,05$).

Rezultatai

Tyrimo metu buvo nustatytas paprastosios užduoties reakcijos laiko skirtumas tarp sportuojančių ir nesportuojančių kurčiųjų vyrų. Sportuojančių reakcijos laikas buvo greitesnis. Taip pat buvo nustatytas reikšmingas skirtumas ($p < 0,05$) tarp reakcijos laiko reikšmių, atliekant užduotį. Analizuojant reakcijos laiko vidurkius atliekant „tikslumo“ užduotį, nustatėme, kad visose penkiose serijose geresni rezultatai buvo pas sportuojančius vyrus, užfiksuotas statistiškai reikšmingas skirtumas ($p < 0,05$). Analizuojant tiriamųjų vidutinį greitį nuo pirmos iki penktos serijos nustatėme, kad šis rodiklis gerėjo ir sportuojantiems, ir nesportuojantiems, taip pat buvo užfiksuotas statistiškai reikšmingas skirtumas ($p < 0,05$). Tačiau analizuojant maksimalaus greičio vidurkius atliekant „tikslumo“ užduotį visose penkiose serijose, maksimalus greitis buvo didesnis pas sportuojančius. Taip pat visose serijose užfiksuotas statistiškai reikšmingas skirtumas ($p < 0,05$). Analizuojant tiriamųjų laiką iki maksimalaus (s) greičio, pirmoje serijoje pas sportuojančius ir nesportuojančius vyrus laikas beveik nesiskyrė, tačiau sekančiose keturiose serijose pastebėtas statistiškai reikšmingas skirtumas ($p < 0,05$).

Išvados

1. Nustatėme, jog atliekant sudėtingą užduotį ir sportuojantys, ir nesportuojantys kurtieji vyrai sureagavo lėčiau nei atliekant paprastą užduotį. O lyginant grupes tarpusavyje, greičiau reaguoja sportuojantys.

2. Psichomotorinės reakcijos rodikliai (reakcijos greitis, laikas iki taikinio, vidutinis greitis, maksimalus greitis, laikas iki maksimalaus greičio ir įveiktas kelias) buvo geresni pas sportuojančius kurčiuosius vyrus, nei pas nesportuojančius ($p < 0,05$).

Literatūros sąrašas

1. Jansma, P., French, P. (1994). *Special Physical Education: Physical Activity, Sports, and Recreation*. Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.
2. Skurvydas, A., Mamkus, G. (2002). Kodėl negalima tiksliai prognozuoti motorinės sistemos elgesio? *Sporto mokslas*. 1 (19), 14–16.
3. Davids, K., Bennet, S., Newell, K. (2006). *Movement Systems Variability*. Champaign, Illinois: Human Kinetics.
4. Scott, S. H. (2005). Conceptual frameworks for interpreting motor cortical function: New insights from a planar multiple-joint paradigm. ***Motor Cortex in Voluntary Movements***. London: CRC Press. 157–180.